

[Gert Petersen]

blev arresteret, og der blev ikke grebet ind imod det, de gik med deres plakater. Altså det er simpelt hen ikke rigtigt, hvad hr. Knud Lind siger. Det er rigtigt, at i nogle lande gælder det, dér er det sandt, men der er andre lande, hvor tingene har ændret sig ganske overordentlig meget.

Jeg mærkede mig også en fremstilling af Sovjetunionen. Jeg bryder mig ikke om at stå her og forsvare Sovjetunionen, de har selv skabt sig og har selv ansvaret for et elendigt ry, når det drejer sig om menneskerettigheder. Men det skal ikke føre til, at man giver en skildring af Sovjetunionen, som om det var for 3, 4 eller 5 år siden. Lad mig nævne sådan en ting, som at støjsendere er forsvundet. Hvis hr. Knud Lind holder en tale over BBC – og man ved jo aldrig, om BBC kunne være så excentrisk at indbyde ham til det, de har indbudt mig til det, og jeg har holdt en tale over BBC – så går den ubeskåret over, og alle kan høre det, der er ingen støjsendere længere.

Jeg læste netop i New York Herald Tribune, at i Litauen, hvor der er 31 valgkredse, er der i de 27 kredse kandidater fra Den Litauiske Folkefront, som er overordentlig kritisk over for det kommunistiske parti, og man regner med, at de vinder i disse kredse, dvs. 27 meget kritiske delegerede fra Litauen ud af 31. Jeg håber ikke, de har hr. Knud Linds indstilling i alle henseender, men de kunne nok minde noget om det; de har altså mulighed for at blive valgt, og efter korrespondentens opfattelse så bliver de valgt. Det er et andet billede, hr. Knud Lind!

Jeg hørte også det om trossamfundene. Det minder mig om, at jeg for nogen tid siden i Sveriges tv så en udsendelse om den russiske kirkes historie og om undertrykkelse, ødelæggelse osv. og om kirkesamfundene i det hele taget, også deres nutidige tilværelse. Jeg, der jo ikke er særlig religiøs, sad og tænkte, at det var dog nogen religiøs propaganda det her, og jeg tænkte også, at det var nogle immigranter, der havde lavet udsendelsen, som var på russisk. Så viste det sig, da den sluttede, at der stod Gostel, det vil sige, at det var den sovjetiske television, der havde lavet den, og speakeren oplyste, at udsendelsen havde været vist i Sovjetunionen.

Der er altså sket en masse ting, som hr. Knud Lind ikke opdager, og jeg tror, det er det, der får hr. Knud Lind til at ende i den utrolige pessimisme, som så bliver lagt for dagen, og som gør, at han siger, at denne dagsorden ikke kan

bruges til noget som helst. Det er ligegyldigt, hvad vi gør, det går bare ad Pommern til, undtagen i Sydafrika selvfølgelig, hvor den ordfører, som hr. Knud Lind er stedfortræder for, er på besøg på den sydafrikanske regerings regering, og hvor hun kan glæde sig over de store fremskridt dernede i hendes og hr. Knud Linds øjne, det er så noget helt andet. Men i resten af verden, bortset fra Sydafrika, som man i Fremskridtspartiet altså lader sig invitere til, går det ad Pommern til – vi kan vedtage, hvad vi vil: Det går skidt.

Jeg tror altså, at dette virkelighedsbillede, som hr. Knud Lind har, også er en dårlig vejleder. Der er stadig meget at kritisere i Sovjet: der er manglende udrejsemuligheder, der er hele tiden risiko for, at udviklingen pludselig begynder at køre baglæns igen, og det er faren ved et-partisystemet.

Men der er sket ting, der er sket en udvikling, og det skyldes ikke mindst det pres, som er udøvet fra vor side – ikke mindst fra SF's side, det vil jeg godt sige, men overhovedet fra de vestlige samfunds side – og også et pres fra en ung generation i Sovjetunionen selv. Tingene står ikke så stille, som hr. Knud Lind vil gøre det til.

Jeg vil godt tilføje en enkelt ting om Tyrkiet. Jeg synes, at man i debatten glemmer mindretalsproblemet, altså det kurdiske problem. Vi er meget optaget af det, når det gælder Ungarn og Rumænien, og det er med rette, vi er optaget af det, men det gælder altså også kurderne i Tyrkiet. I Tyrkiet har man det sådan, at man anerkender 3 mindretal i henhold til Lausannetraktaten, det er: grækere, armeniere og jøder, andre mindretal findes der ikke. De tre mindretal har lov til at bruge deres sprog. Men kurderne, som er det største reelle mindretal, som taler et indoeuropæisk sprog, mens tyrkerne taler et turkotatarisk sprog, anerkendes ikke som mindretal, de har ikke lov til at bruge deres sprog. Det er da en ufattelig undertrykkelse.

Björn Elmquist (V):

I mit første indlæg havde jeg ikke tid til at komme ind på spørgsmålet om den politiske mangfoldighed, det vil jeg bruge et par minutter til her i anden runde. Det er noget, der er meget svært at skrive direkte ind i de aftaler, som man nu har indgået ved Wiendeklarationen, men det er noget af det, som vi i mit parti mener er ganske afgørende for, at vi kan komme nogen vegne.